

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1CoCsp/2/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8521200180
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Angelovič
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8521200180.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a členov senátu JUDr. Mareka Kohúta a JUDr. Michala Boroňa v sporovej veci žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 37927795, proti žalovanému: D. L., Z.. XX.X.XXXX, K. B. X. Č.. XXXX/XXX, XXX XX Q. L., H. zaplataenie 292,49 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 5Csp/11/2021-61 zo dňa 7.9.2021, takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby a vo výroku o trovách konania.

Žalovaný má nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi istinu 85,94 eur spolu s úrokom z omeškania 5,00 % ročne zo sumy 27,97 eur od 7.2.2018 do zaplataenia, zo sumy 28,99 eur od 10.3.2018 do zaplataenia, zo sumy 28,98 eur od 7.4.2018 do zaplataenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Vychádzal zo zistenia, že dňa 8.7.2020 došlo k postúpeniu pohľadávky vyplývajúcej zo zmluvy o poskytovaní verejných služieb spoločnosti Q. K., T.Q.. na žalobcu. Q. K., T.Q.. uzavrel so žalovaným zmluvu o poskytovaní verejných služieb dňa 20.11.2017. Zo zmluvy o poskytovaní verejných služieb vyplýva, že žalovanému bol aktivovaný program Happy XL volania s dobou viazanosti 24, mesiacov, súčet všetkých zliav zo štandardných poplatkov za služby bol poskytnutý vo výške 50,- eur a zmluvná pokuta v prípade nedodržania zmluvných podmienok bola dohodnutá v sume 248,- eur (základ - počiatočná suma, ktorá bude klesať). Na základe tejto zmluvy sa Q. zaviazal dodávať žalovanému telekomunikačné služby v rámci dohodnutého programu a žalovaný sa zaviazal za tieto služby dohodnutým spôsobom platiť. Cenu poskytnutých služieb právny predchodca žalobcu vyúčtoval faktúrami pod variabilnými symbolmi 8201734687 na sumu 53,97 eur, splatnou 6.2.2018, z nej si žalobca uplatňuje sumu 27,97 eur, 8203700864 na sumu 33,98 eur, splatnou 9.3.2018, z nej si žalobca uplatňuje sumu 28,99 eur, 8205682798 na sumu 48,78 eur, splatnou 6.4.2018, z nej si žalobca uplatňuje sumu 28,98 eur. Z faktúry č. 8217696042 zo dňa 22.9.2018 vyplýva, že právny predchodca žalobcu vyúčtoval žalovanému zmluvnú pokutu v sume 206,55 eur. Faktúra bola splatná 8.10.2018. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 8.7.2020 právny predchodca žalobcu postúpil pohľadávku uplatnenú v tomto konaní žalobcovi, čo bolo oznámené žalovanému listom zo dňa 22.7.2020. Výzvou k úhrade pohľadávok zo dňa 25.1.2021 žalobca vyzval žalovaného k úhrade sumy 443,69 eur. Žalovaný tieto faktúry neuhradil.

3. Niet pochýb, že právny vzťah medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným má spotrebiteľský charakter, nakoľko žalobca resp. jeho právny predchodca vystupoval v postavení dodávateľa a konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a žalovaný ako spotrebiteľ, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Zmluvné dojednania medzi účastníkmi spotrebiteľskej zmluvy podliehajú súdnej kontrole vo svetle imperatívu dobrých mravov.

4. Žalovaný riadne a včas neuhradil faktúry, ktorými mu žalobca, resp. jeho právny predchodca fakturoval cenu poskytnutých služieb a ďalšie poplatky a služby. Žalovaný nezaplatil cenu poskytnutých služieb a zmluvných pokút za porušenie väzku viazanosti, ktoré mu žalobca, resp. jeho právny predchodca fakturoval faktúrami splatnými v období od 6.2.2018 do 6.4.2018 v celkovej sume 343,28 eur. Uzavretou zmluvou sa žalovaný zaviazal k finančnému plneniu za služby, ktoré mu poskytoval právny predchodca žalobcu, tieto služby mu boli riadne fakturované a žalovaný ich neuhradil. Súd preto vyhovel žalobe o zaplatenie faktúr, pokiaľ ide o poskytnutie konkrétnych služieb, a to celkom v sume 85,94 eur (vo faktúre č. 8201734687 v sume 27,97 eur, vo faktúre č. 8203700864 v sume 28,99 eur, a vo faktúre č. 8205682798 v sume 28,98 eur), keďže povinnosť žalovaného zaplatiť cenu služieb vyplýva zo samotnej zmluvy, ale najmä z § 43 ods. 12 písm. b) Zákona o elektronických komunikáciách.

5. Žalobca sa zároveň domáhal zaplatenia sumy 206,55 eur ako zmluvnej pokuty, ktorá bola fakturovaná žalovanému faktúrou č. 8217696042 zo dňa 22.9.2018, pričom žalobca uplatnený nárok bližšie nešpecifikoval a z vystavenej faktúry vyplýva, že žalovaná suma 206,55 eur pozostáva z dvoch zmluvných pokút, označených ako zmluvná pokuta 0902408498* vo výške 41,64 eur a zmluvná pokuta 865549032313710* vo výške 164,91 eur. Žalobca bol v zmysle § 132 ods. 1 CSP povinný v žalobe opísať rozhodujúce skutočnosti tak, aby bol nárok jednoznačne identifikovateľný a určitý, pričom v zmysle § 132 ods. 2 CSP opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy. Žalobca vo vzťahu k zmluvnej pokute neunesol dôkazné bremeno. Preto v prevyšujúcej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol.

6. Keďže sa žalovaný dostal do omeškania s platením svojich peňažných väzkov, súd ho zaviazal na zaplatenie úrokov z omeškania v súlade s ustanovením § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.

7. Žalovanému síce vznikol nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi, avšak vzhľadom na skutočnosť, že mu v konaní žiadne trovy nevznikli, súd mu nárok na náhradu trov konania nepriznal (uznesenie NS SR sp. zn. 7Cdo/14/2018 z 28.2.2018, zverejnené v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR pod R 72/2018).

8. Proti tomuto rozsudku vo výroku, ktorým súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol a v súvisiacom výroku o trovách konania v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca a navrhol, aby odvolací súd rozsudok v tejto časti zmenil tak, že zaviazá žalovaného zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu vo výške 206,55 eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a prizná mu náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia v plnej výške.

9. Odvolanie podal z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP).

10. Namietal, že právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému zvýhodnenú ponuku služieb v podobe celkovej sumy zľavy zo štandardných poplatkov za Služby (vrátane doplnkových služieb) a z neakciovej kúpnej ceny KZ/Dátového zariadenia a túto výhodu mu dodávateľ poskytol ako benefit pre jeho väzok zotrvať v zmluvnom vzťahu a riadne si plniť svoje zmluvné povinnosti po určený čas väzku. Súčet poskytnutých zliav, ako aj neakciová cena dátového zariadenia sú v zmluve uvedené riadne v jej základných náležitostiach. Na zabezpečenie väzku viazanosti žalovaného zo zmluvy o poskytovaní verejných služieb bola medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným dojednaná zmluvná pokuta s klesajúcou výškou podľa dĺžky trvania plnenia zmluvy, tzv. regresívna zmluvná pokuta, ktorej základ sa za každý deň plnenia zmluvy pomerne znižuje. Výška zmluvnej pokuty určená regresívnym (klesajúcim) spôsobom teda zohľadňuje dobu, počas ktorej si spotrebiteľ svoj väzok zo Zmluvy plní riadne a včas.

11. Žalovaný porušil záväzok viazanosti tým, že porušil zmluvnú povinnosť platiť riadne a včas cenu za poskytnuté verejné elektronické komunikačné služby po dobu dlhšiu ako 45 dní po splatnosti, v dôsledku čoho vznikol právnenému predchodcovi žalobcu nárok na zaplatenie vyúčtovanej zmluvnej pokuty.

12. Súd prvej inštancie nesprávne posúdil, že dojednaná pokuta spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi stranami sporu v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa, keď vôbec nezohľadnil degresívny spôsob jej určenia, ktorý je priamo úmerný dodržaniu povinnosti žalovaného zotrvať v zmluvnom vzťahu. Takisto nepovažoval dojednanie o zmluvnej pokute za individuálne dohodnuté v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Dojednaná zmluvná pokuta nebola neprimerane vyšším zabezpečením oproti hodnote zabezpečenej povinnosti v čase uzavretia dohody o zmluvnej pokute, a preto nie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou podľa § 53 ods. 4 písm. s) Občianskeho zákonníka. O takejto zmluvnej pokute, ktorá zohľadňuje dĺžku zotrvania v záväzku viazanosti už rozhodovali aj krajské sudy, ktoré označili degresívnu zmluvnú pokutu za dojednanú a uplatnenú v súlade so zákonom a túto v celom rozsahu žalobcovi priznali. Napr. rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 13.8.2020, sp. zn. 41CoCsp/34/2020, rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 17.9.2020, sp. zn. 9CoCsp/7/2020, rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 15.10.2019, sp. zn. 25Co/117/2019, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 21.11.2019, sp. zn. 9Co/113/2019, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 24.9.2019, sp. zn. 6Co/90/2019, rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 12.9.2018, sp. zn. 5Co/135/2018. Rozhodovacia prax Krajských súdov SR sa zhodne ustálila na tom, že zmluvná pokuta dojednaná degresívnym spôsobom je plne v súlade s Občianskym zákonníkom a platnými právnymi predpismi na ochranu spotrebiteľa, a nemožno ju považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Žalobcom uplatnená degresívna zmluvná pokuta bola dojednaná platne, v súlade so zákonnými požiadavkami.

13. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

14. Odvolací súd prejednal vec podľa § 378 ods. 1 CSP a nasl., a to bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

15. V odvolacom konaní bol preskúmaný len výrok napadnutého rozsudku, ktorým prvoinštančný súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol, ako aj súvisiaci výrok o trovách konania, a preto výrok rozsudku, ktorým bolo žalobe žalobcu čiastočne vyhovie, ktorý výrok napadnutý nebol, v odvolacom konaní preskúmaný nebol, a ako taký nadobudol právoplatnosť.

16. Odvolateľ tvrdí, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý právny predpis), alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

17. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvej inštancie nič sa nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania, pričom nemožno mať pochybnosti ani o správnom právnom posúdení prejednávanej veci súdom prvej inštancie.

18. Je nepochybné, že právny predchodca žalobcu (Q. K., T.Q..) a žalovaný uzatvorili dňa 20.11.2017 Zmluvu o poskytovaní verejných služieb podľa zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách, z ktorej pre zúčastnené strany vznikli práva a povinnosti. Spoločnosť Q. K., T.Q.. sa zaviazala poskytovať žalovanému telekomunikačné služby a žalovaný zaplatiť za poskytnuté telekomunikačné služby cenu stanovenú v Cenníku. Žalobca odvodzuje svoju aktívnu vecnú legitimitáciu na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 8.7.2020, uzavretej medzi spoločnosťou Q. K., T.Q.. a žalobcom.

19. Odvolací súd konštatuje, že zmluvná pokuta je zmluvou určená peňažná suma, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi alebo veriteľ dlžníkovi, ak dôjde k porušeniu povinností, ktoré na seba zmluvou prevzali a to aj v prípade, ak porušením zmluvných povinností nevznikne druhej strane škoda. Jej

funkcia spočíva v hrozbe zaplatiť určitú dohodnutú sumu, keď povinný svoj záväzok nesplní riadne a včas. Úlohou zmluvnej pokuty je viesť k splneniu povinností zo strany účastníkov. Zmluvnú pokutu možno dohodnúť pre prípad, že k splneniu záväzku dohodnutého v zmluve nedôjde vôbec alebo iba čiastočne, prípadne ak dôjde k porušeniu akejkoľvek zmluvnej povinnosti. Keďže záväzok z dohody o zmluvnej pokute je akcesorickým záväzkom, jeho existencia a dôsledky sa viažu na hlavný záväzok. Za predpokladu, že ku vzniku hlavného záväzku nedôjde, nemôžu nastať účinky záväzku akcesorického.

20. Žalobca sa domáha zaplata sumy 206,55 eur titulom zmluvnej pokuty. Tá je vypočítaná podľa vzorca, ktorý vyjadruje denné klesanie zo základu pre výpočet počas plynutia doby viazanosti až do dňa ukončenia Zmluvy v dôsledku porušenia záväzku viazanosti alebo do dňa prerušenia poskytovania telekomunikačných služieb. Za každý deň plnenia zmluvy sa teda základ pomerne ponízuje.

21. Odvolací súd vo vzťahu k Zmluve o poskytovaní verejných služieb uzatvorenej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným uvádza, že má charakter spotrebiteľskej zmluvy podľa ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

22. Z obsahu spisu má odvolací súd za preukázané, že ustanovenia o zmluvnej pokute tvorili predtlač v Zmluve bez možnosti voľby jej prijatia alebo odmietnutia. Zmluvná pokuta je dojednaná v bode 6 v Zmluve o poskytovaní verejných služieb uzavretej podľa zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách (ďalej len „Zmluva“).

23. Odvolací súd poukazuje na znenie bodu č. 6 Zmluvy o poskytovaní verejných služieb: ZMLUVNÁ POKUTA: V dôsledku porušenia záväzku viazanosti Účastníkom, vznikne Podniku voči Účastníkovi nárok na zaplata zmluvnej pokuty. Zmluvná pokuta okrem sankčnej a prevenčnej funkcie predstavuje aj paušalizovanú náhradu škody spôsobenej Podniku porušením záväzku viazanosti Účastníkom. Paušalizovaná náhrada škody podľa predchádzajúcej vety pozostáva z celkovej sumy zľavy (i) zo štandardných poplatkov za Služby (vrátane doplnkových služieb) a/alebo (ii) z neakciovej ceny KZ poskytnutej Účastníkovi na základe tejto Zmluvy, ako benefitu za prevzatie záväzku viazanosti. Celková suma zľavy, poskytnutej Účastníkovi za prevzatie záväzku viazanosti na základe tejto Zmluvy, je uvedená v tabuľke č. 1 (ďalej len „Základ pre výpočet zmluvnej pokuty“). Vyúčtovaná suma zmluvnej pokuty bude vypočítaná ku dňu porušenia záväzku viazanosti podľa nižšie uvedeného vzorca, ktorý vyjadruje denné klesanie Základu zmluvnej pokuty počas plynutia doby viazanosti až do dňa porušenia záväzku viazanosti podľa tejto Zmluvy:
$$\text{Vyúčtovaná suma zmluvnej pokuty} = (\text{Základ zmluvnej pokuty} / \text{celkový počet dní doby viazanosti}) \times \text{počet dní zostávajúcich do konca doby viazanosti}$$
. Zmluvná pokuta je splatná v lehote uvedenej na faktúre, ktorou je Účastníkovi vyúčtovaná. Uhradením zmluvnej pokuty zaniká záväzok viazanosti. Uhradením zmluvnej pokuty nie je dotknutý nárok Podniku na náhradu škody presahujúcej výšku uhradenej zmluvnej pokuty.

24. Vzhľadom na charakter dojednania a jeho začlenenia v texte právneho úkonu - Zmluvy, nemôžu byť žiadne pochybnosti, že zmluvná pokuta nebola dojednaná individuálne. O takéto individuálne ustanovenie by sa jednalo vtedy, keď by práve takáto časť dohody bola výsledkom dojednania zmluvných strán. O individuálnom dojednaní však nemožno hovoriť v prípade, keď si zákazník zvolí určitú formu záväzku (jednu z ponúkaných možností), avšak musí prijať celý súbor opatrení a dojednaní ustanovených v zmluve, všeobecných podmienkach a cenníku, minimálne ich nemôže vylúčiť. V tomto kontexte je zrejmé, že takáto domnelá voľba je len iluzórna a zároveň vytvárajúca „efekt bludiska ďalších záväzkov“. Odvolateľ vôbec nepreukázal opak v zmysle § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, teda platí prezumpcia predpokladaná zákonom, že sa nejedná o individuálne dojednanú podmienku.

25. Odvolací súd považuje za nepochybné, že odvolateľ právo na zmluvnú pokutu odvíja od ust. § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka a od spotrebiteľskej zmluvy (Zmluvy o poskytovaní verejných služieb), ktorá ako typová zmluva je uzatváraná vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje.

26. Nepochybné je právom predchodcu žalobcu ako poskytovateľa služieb zabezpečiť splnenie povinnosti odberateľa služieb - zákazníka, pričom zmluvná pokuta je jedným z vhodných inštitútov. Predmetom zabezpečenia v prejednávanej veci bola povinnosť žalovaného riadne a včas uhrádzať odplatu za poskytnuté služby, ako aj povinnosť zákazníka po určitú dobu zostať v právnom vzťahu s poskytovateľom služieb a využívať dohodnutý rozsah služieb. Je však potrebné si uvedomiť, že všetky

„výhody“ ponúkané poskytovateľom telekomunikačných služieb, či už zväčšená cena zariadení pre príjem služby, odlišné ceny elektronických služieb, určitý vyhradený objem hovorov a dátových služieb, prípadne hovorov za paušálnu sadzbu alebo voľných hovorov, tvoria bez pochyby ofenzívnu obchodnú politiku telekomunikačných operátorov v snahe získať zákazníka a zabezpečiť odbyt služieb minimálne po stanovenú dobu. Zákazník sa riadi na základe snahy získať určité výhody pri predpokladanej spotrebe. Nie však každý zákazník si dokáže riadne vyhodnotiť aj povinnosti vyplývajúce z voľby a viazanosti.

27. Poskytovateľ služieb pritom kalkuluje s návratnosťou poskytnutých výhod využívaním služieb zákazníkom minimálne v rozsahu stanoveného paušálu a na zabezpečenie návratnosti investície „výhod“ vo forme určitých zliav v cene služby alebo telefonických prístrojov požaduje zotrvanie určitéj doby v záväzkovom vzťahu, a práve túto povinnosť zabezpečuje zmluvnou pokutou.

28. Odvolací súd však má za to, že aj pri takomto vzťahu je potrebné zachovať korektný prístup k právam zákazníka ako spotrebiteľa a sankcie zabezpečujúce splnenie povinnosti nesmú mať taký charakter, že znemožňujú uplatnenie akejkoľvek inej voľby. Viazanosť zotrvať v zmluvnom vzťahu po dobu 18, 24 až 36 mesiacov je pomerne rozsiahly záväzok, najmä s ohľadom na rôzny vývoj cien, technológie, ale aj ekonomickej a sociálnej situácie. Počas tejto doby môže nastať situácia, že spotrebiteľ nechce alebo nemôže využívať dohodnutý rozsah služieb, či už pre sociálnu situáciu, napr. strata zamestnania, zmena sociálnej situácie rodiny, zmena celkovej finančnej situácie na strane zákazníka alebo aj z dôvodu, že konkurencia alebo aj samotný operátor po určitom období poskytuje výhodnejšie služby. Vysoká sankcia za porušenie povinnosti zotrvať v zmluvnom záväzku, teda nesmie znemožňovať zákazníkovi - spotrebiteľovi možnosť voľby, a to ani možnosť ukončiť zmluvný vzťah, či odmietnuť poskytnutie tej - ktorej poskytnutej služby, o to viac, ak o jej aktiváciu ani nežiadal.

29. Sankcia spočívajúca v degresívnej zmluvnej pokute vždy musí zodpovedať nielen času v rozsahu porušenej povinnosti, ale aj charakteru porušenia povinnosti a závažnosti porušenej povinnosti a zároveň sa odvíjať aj od skutočnej a reálnej ujmy, ktorá porušením povinnosti vznikne. Sankcia dohodnutá počas celej platnosti zmluvy a jej hrozby nesmie byť v žiadnom jej štádiu zjavne neprimeraná a prípadným nárokom na sankciu nemôže vzniknúť bezdôvodné obohatenie. Uvedené platí aj preto, že neposkytnutím služby v určitom rozsahu dôjde aj k úsporám na strane poskytovateľa služby (ten ušetrí v rozsahu následného zníženého objemu dát a pod.), teda zmluvná pokuta nemôže nahrádzať jeho očakávané príjmy. Takáto zmluvná pokuta zároveň nesmie slúžiť ako jediný nástroj a prostriedok na neprimerané zabezpečenie prípadných benefitov a výhod, ktoré v istých prípadoch javia výrazné znaky potenciality, porovnávajúc v konkrétnom časovom úseku ofenzívnu obchodnú politiku iných telekomunikačných operátorov.

30. Odvolací súd zdôrazňuje, že nie každé porušenie povinnosti je rovnakej intenzity a významu. Rovnako pri oneskorenej úhrade peňažného plnenia nemôže ostať bez povšimnutia výška dlhu spotrebiteľa vzniknutého porušením záväzku. Paušálne dojednanie zmluvnej pokuty umožňujúce zníženie výšky zmluvnej pokuty, ktoré vôbec nezohľadňuje intenzitu a význam toho - ktorého porušenia povinnosti a ani výšku dlhu spotrebiteľa vzniknutého porušením záväzku, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko výrazne znevýhodňuje spotrebiteľa a dodávateľovi umožňuje pri akomkoľvek i menej významnom porušení povinnosti uplatniť si voči spotrebiteľovi zmluvnú pokutu.

31. Zmluvná pokuta, ktorá nebola individuálne dojednaná, lebo sa jedná o štandardnú typovú zmluvu, a ktorá spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, je v rozpore s ochranou práv spotrebiteľa, ako aj v rozpore s Chartou základných práv Európskej únie (čl. 98), podľa ktorého v záujme naplnenia jedného zo základných práv Európskej únie politiky štátov je zabezpečiť vysoký stupeň ochrany spotrebiteľa, a preto je potrebné využiť všetky efektívne prostriedky ochrany spotrebiteľa, aby sa zvyšovala dôvera spotrebiteľov v trh, aby neprimerané postupy spotrebiteľov na trhu nezaťažovali. Právny predchodca žalobcu ako osoba podnikajúca na trhu elektronických komunikácií má odbornú prevahu nad spotrebiteľmi, ktorým svoje služby poskytuje, a preto možno od neho očakávať, že vo vzťahu k spotrebiteľom sa bude správať s náležitou odbornou starostlivosťou.

32. Vzhľadom k tomu, že zmluvná pokuta je dojednaná ako súčasť spotrebiteľskej zmluvy, na ktorú sa vzťahuje okrem iných predpisov i osobitná úprava v Občianskom zákonníku, a to v § 52

a nasl. ustanovení Občianskeho zákonníka a neprimerane vysoká zmluvná pokuta nereflektujúca na charakter, rozsah a závažnosť porušenej povinnosti, je sankcionovaná absolútnou neplatnosťou takéhoto dojednania ako neprijateľná zmluvná podmienka v spotrebiteľských zmluvách, nie je preto možné využiť tzv. moderačné právo upravené v § 545a Občianskeho zákonníka.

33. K primeranosti zmluvnej pokuty je treba dodať, že neprijateľnú zmluvnú podmienku obsahujúcu zmluvnú pokutu súdy nemôžu upravovať, a teda ani moderovať plnenie z nej (porov. rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-618/10). Zmluvná pokuta v rámci súdnej kontroly obstoí buď ako celok alebo neobstoí a v takom prípade niet právny priestor na to, aby z nej súd nejako moderoval plnenie do prijateľnej (primeranej) podoby.

34. Pokiaľ ide o odvolateľom citované rozhodnutia iných krajských súdov, odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že dané rozhodnutia by boli zohľadniteľné, len ak by došlo k rozhodnutiu v dovolacom konaní pred súdom vyššej inštancie.

35. Za týchto okolností súd prvej inštancie správne postupoval, pokiaľ žalobu v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 206,55 eur zamietol. So zreteľom na to, že správny je výrok napadnutého rozsudku aj o trovách konania, odvolací súd postupom podľa § 387 ods. 1 CSP rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby vrátane súvisiaceho výroku o trovách konania, ako vecne správny potvrdil.

36. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého žalovaný ako sporová strana, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech, má nárok na náhradu trov tohto štádia konania proti žalobcovi, ktorý v odvolacom konaní úspech nemal. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

37. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca, alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávny obsadený súd,
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 430 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky:

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená,
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v ods. 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné ak:

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desať násobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania, len príslušenstvo, pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písm. a) a b).

Na určenie výšky určenie minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v ods. 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacoch od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom, alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou, alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a ochrane pred diskrimináciou, alebo odborovou organizáciou, a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 1, 2 CSP).

Rozsah v akom sa rozhodnutie napadá môže dovolateľ rozšíriť, len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).